

ORĘDOWNIK

powiatu gostyńskiego.

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to na wtorek, czwartek i sobotę.
Przedpłata bez odnośnienia do domu wynosi miesięcznie 70 fen.,
kwartalnie 210 mk.

Ogłoszenie za jednolipnowy wiersz wynosi 75 fen.

Odpowiedzialny:

Za dział urzędowy urząd ziemiański w Gostyniu.

Za dział nieurzędowy Aleksy Kaczmarek w Gostyniu.

Drukiem i nakładem drukarni A. Kaczmarka w Gostyniu.

Telefon nr. 57.

Nr. 81.

Wtorek, dnia 27-go maja

1919

Odezwa N. R. L.

Sprawa przejęcia przez Rząd Polski ziem, przydzielonych Polsce.

Zbliża się chwila, w której Państwo Polskie w uznany przez prawo międzynarodowe sposób będzie mogło ustalić granice swoje na zachodzie. Z chwilą, gdy rząd polski uzyska prawną władzę nad ziemiami polskimi byłego zaboru pruskiego, powstać musi na tych ziemiach władza polska, która przyjmie i obejmie główne kierownictwo władz i administracji imieniem rządu polskiego.

Komisariat Naczelnej Rady Ludowej od samego początku działał w tym kierunku, ażeby przejęcie ziem od Prus odłączonych przygotować. W tym celu udało się w połowie lutego r. b. Prezydium i Komisariat Naczelnej Rady Ludowej do Warszawy celem złożenia prezydentowi ministrów piśmiennego i ustnego oświadczenia, iż Komisariat władze administracyjną w sposób dotąd praktykowany sprawować może, tylko do chwili ostatecznego ustalenia granic Polski. Z chwilą ustalenia tych granic zaś rząd polski nad przyznaniem Polsce ziemiami objąć powinien administrację. Prezydium i Komisariat Naczelnej Rady Ludowej stawilo wniosek na ręce prezydenta ministrów o doniesienia Komisariatowi w jaki sposób rząd zamierza dokonać przejęcia administracji, aby Komisariat mógł swoje zarządzenia uzgodnić z projektami rządu.

W miesiąc później a zatem w marcu r. b. zwrócił się Komisariat Naczelnej Rady Ludowej ponownie do rządu polskiego z pozytywnym już wnioskiem o niezwłoczne zamianowanie organu państwowego, któryby zajął się przygotowaniem zbliżającego się przejęcia ziem polskich byłego zaboru pruskiego. Po przedyskutowaniu sprawy na zebraniu Rady Ministrów z współudziałem członków Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej, Rada Ministrów postanowiła na dniu 28. marca r. b. zamianować Komisariat Naczelnej Rady Ludowej organem państwowym, upoważnionym do przejęcia imieniem Rządu polskiego ziem byłego zaboru pruskiego, zlecając Komisariatowi równocześnie następnie na przyjętem od Prus terytorjum czynności:

- objąć ogólne kierownictwo i kontrolę nad wszystkimi władzami i urzędami;
- wydawać przejściowo przepisy i rozporządzenia celem odłączenia prawnego administracyjnego i ekonomicznego przydzielonych Polsce dzielnic od Niemiec;

- dokonać potrzebnych zmian osób w urzędach celem podtrzymania prawidłowego funkcjonowania urzędów, sądownictwa, obrotów handlowych i pieniężnych, środków komunikacyjnych itd.;
- wydać zarządzenia, konieczne w celu podtrzymania bezpieczeństwa publicznego, komunikacji, prawidłowego ruchu handlowego i zarobkowego;
- czuwać nad ludnością niemiecką, by uchronić Polskę od szkód sabotażu itd.;
- pośredniczyć przy przejęciu poszczególnych galezi administracji przez rząd centralny;
- przygotować rządowi materiał likwidacyjny do rozrachunków z Niemcami;
- czuwać nad spolszczeniem urzędów.

Komisariat Naczelnej Rady Ludowej z polecenia Rządu polskiego przygotowuje to, co potrzebnem jest i możliwem, ażeby ująć w swoje ręce w odpowiedniej chwili zarząd przydzielonych Polsce ziem na kresach zachodnich, naradzając się równocześnie z rządem warszawskim co do dalszego ujęcia administracji kraju.

Polacy! doniosłe i wielkie czekają nas zadania. Do współpracy powołujemy wszystkich bez względu na stan i przekonania. Nie czas na swary i kłótnie, nie pora ku temu, by wspominając minione błędy, odsuwać kogokolwiek od pracy.

Polacy! Siła krzyżacka narazie złamana, ale duch pruski nie uleciał i pojąć nie może, że zwrócić należy to, co podstępem i gwałtem Polsce zabrano. Z cierpliwością i siłą panowania nad sobą, która wzbudziła podziw wśród sprzymierzonych Polsce mocarstw, odczekaliśmy kongresu pokojowego, chociaż przesładowanie i ciemnienie braci naszych na Śląsku i w Prusach, dalej świadome oszczerstwa i kłamstwa niemieckie usiłowały sprowokować nasze gorące uczucia. Dalismy przykład dojrzałości politycznej. Niech ta trzeźwość i dojrzałość polityczna będzie nam też wskazaniem, by chwila przejścia i złączenia z całą Polską była czasem umocnienia granitowych podwalin przy budowie całokształtu Ojczyzny, której wszyscy chcemy oddać siebie w ofiarnej służbie, by wzrosła zeń wielka politycznie, kulturalnie, gospodarczo i społecznie potężna, zjednoczona Polska szczerze demokratyczna.

Komisariat Naczelnej Rady Ludowej.

Ks. Stanisław Adamski.

Wojciech Korfanty.

Stefan Łaszewski.

Adam Poszwiński.

Józef Rymer.

Władysław Seyda.

Obwieszczenie dotyczące wydziału ospy.

Zwracam ponownie na to uwagę, iż wydziela się ospę w piątek przed południem. W innych dniach tygodnia oddala się bezwzględnie odnośnych interesentów. Ospę otrzymują tylko rolnicy za poświadczeniem odnośnego sołtysa, jeżeli masło odstawią.

Panów burmistrzów, przełożonych dworów i sołtysów upraszam, by powyższe rozporządzenie wedle zwyczaju miejscowego opublikowali,

Gostyń, dnia 22. maja 1919.

Przewodniczący wydziału powiatowego.

Starosta
Dabiński.

100 marek nagrody.

W nocy z 12. na 13. b. m. skradziono gospodarzowi Wolffowi z Belencina, powiatu leszczyńskiego, łysą klacz kasztanowata, w wieku 8 lat; poznać ją można po guzie wielk. pięści u prawej przedn. nogi nad kopytem. Kto skradzioną klacz przyprowadzi, otrzyma powyższą nagrodę.

Gostyń, dnia 22. maja 1919.

Starosta.

Kurs w Państwowej Szkole handlowo-przemysłowej dla dziewcząt w Poznaniu.

	tygodn. ilość godz.	trwa- nie	na 1/2 r. szkol- nego
1 szkoła gospodarstwa domo- wego	34—38	1 rok	150,—
2 kurs wstępny gospodarze- handlowy	30—32	1 „	40,—
3 „ gotowania i pieczenia	47	1/2 „	100,—
4 „ prania, prasowania i robót domowych	13	1/2 „	50,—
5 „ robót artyst. i sporzą- dzania	10—12	1/2 „	25,—
6 „ sporządzania i szycia bielizny	—	—	—
7 „ krawieczyzny	—	—	—
8 „ stroju	—	—	—
9 „ robót artyst. i rysow- ania wsor.	17	2 lata	75,—
10 „ rysowania i malowania	—	—	—
11 szkoła handlowa	30—32	1 rok	—
12 „ „ z obcemi język	32—34	1 „	90,—
13 semia. robótek dla szkół lu- dowych średnich i wyższych	30—34	1 1/2 r	125,—
14 „ gospodarze dla szkół ludowych i średnich	30—34	1 rok	125,—
15 „ gospodarze dla szkół przemysłowych	—	—	—
16 „ przemysł. dla robót artystycznych	—	—	—
17 „ przemysł. dla nauczyc. białego szycia	—	—	—
18 „ przemysł. dla kra- wieczyzny	—	—	—
19 „ przemysł. dla stroju	—	—	—
20 „ przemysł. dla nauczyc. robót artystycz.	—	—	—
21 szkoła uzupełniająca dla kracowych i bieliźniarek	10—12	3 lata	18,—
22 kurs ogólnie kształczący	6	1/2 r.	50,—

Język wykładany jest we wszystkich kursach polski. Szkoła rozpoczyna się we wtorek, 20. maja b. r. o godz. 9-tej.

Betrifft Kleieuteilung.

Ich mache erneut darauf aufmerksam, daß die Zuteilung von Kleie ausschließlich nur Freitag vormittag stattfindet. Interessenten, die an anderen Tagen wegen Kleieuteilung vorstellig werden, werden grundsätzlich abgewiesen. Die Kleieuteilung findet nur gegen Bescheinigung des zuständigen Gemeindevorstehers statt und zwar nur in dem Falle, wenn der betreffende Landwirt die ihm zur Ablieferung auferlegte Menge an Butter an die Molcherei bezw. Sammelstelle abstellt.

Die Herren Bürgermeister, Guts- und Gemeindevorsteher bitte ich dies ortsüblich bekannt zu machen.

Gostyń, den 22. Mai 1919

Der Vorsitzende des Kreisamtschusses.

Landrat
Dabiński.

100 Mark Belohnung.

In der Nacht vom 12. zum 13. d. Mts. ist dem Landwirt Wolff aus Jedlitzwalde, Kreis Eissa, eine Fuchstute mit Blässe, 8 Jahre alt, am rechten Vorderfuß an der Krone faustgroße Beule, gestohlen worden. Wiederbringer erhält obige Belohnung.

Gostyń, den 22. Mai 1919

Der Landrat.

In unser Genossenschaftsregister ist bei der Genossenschaft Bank poyczkowy, e. G. m. b. H in Gostyń eingetragen worden, dass an Stelle des ausgeschiedenen Vorstandsmitgliedes, Kaufmanns Josef Woziwodzki in Gostyń, der Bankbeamte Władysław Stachowski in Gostyń in den Vorstand gewählt ist.

Gostyń, den 2. Mai 1919.

Amtsgericht.

Dom z ogrodem

w ulicy Kolejowej jest od zaraz do sprzedania. Gdzie? wkaże Ekspedycja Oredownika

Elegancka biała suknia

kaźmierowa suto obszywana jedwabnemi wstawkami ręczna praca zaraz na sprzedaż.

Blizszych informacji udziela Ekspedycja niniejszego pisma.

Ostrzeżenie!

Niniejszem zwracam powtórnie uwagę nato, że chodzenie i wstępowanie na place fabryczne i składnicze

jest surowo zakazane.

Za nieszczęścia które wyniknąć mogą, przez bawienie się dziećmi kolejką polną nie odpowiadam.

Firma Paul Schulz.

Pocztówki Narodowe

poleca

A. Kaczmarek, ul. Kolejowa 7

Telefon 57.

Oredownik

Telefon 57.

Polską pożyczkę państwową

Kupuje i sprzedaje

ROLNIK w Gostyniu.

Telefon nr. 56.

Wiec przedwyborczy na Gostyń i okolice

odbędzie się

**w czwartek, dnia 29-go b. m.
o godzinie 1-szej w południe**
na sali p Szyszki w Gostyniu.

W sprawach wyborów do Sejmu polskiego przemawiać będą:

delegat Narodowego Zjednoczenia Robotników i delegat Narodowe Stronnictwa Ludowego.

Ze względu na ważność sprawy i blizki termin wyborów do Sejmu polskiego winien każdy Polak i każda Polka bez względu na swą przynależność partyjną w wiecu wziąć udział.

**Komitec wyborczy
na pow. gostyński.**

 **Kamień mydlany
klej, ałun**

poleca

Centralna Drogerja.
S. Mroczkiewicz.

**OGŁOSZENIA
w Oredowniku
są skuteczne !!**

Majątność Pempowo

poczta i stacja kolejowa, powiat gostyński, Księstwo Pozn.
poleca w drodze wolnej sprzedaży

50 baranów na chów

ze swojej własnej rodowej owczarni

**deutsches schwarzköpfl.
Fleischschaf**

(Hampshire Typ).

Kierownictwo: Joh. Heyne z Lipska.

Poszukuję

2 pokoje lub pokój i kuchnię

od 1. czerwca. Łaskaw. zgłosz. do Oredownika powiat.

Polecam się

do wykonania wszelkich robót brukarskich.

Z a s a d a: szybko i sumiennie.

Antkowski, Krotoszyn.

Poszukuję dzierżawcy na

moją aleję owocową

Schmidt w Ostrowie, p. Gostyń.

Suche l Pächter

für meine Obstallee.

Oberamtman Schmidt
in Tetzlaff (Ostrowo) bei Gostyń.

Lekcja śpiewu Koła śpiewackiego w Gostyniu

odbedzie się

w czwartek, dnia 29-go maja r. b.
o godzinie 6-tej wiecz. w lokalu p. K. Jankiewicza.
Uprasza się o punktualne przybycie.

ZARZĄD.

Dubeltówka

sztyftówka w dobrym stanie, do tego 50 nabozi za
120 mk. na sprzedaż. Zgłoszenia do Eksp. Oświadcz.

Elegantes Kaschmirkleid

weiss mit reicher Seidestickerei, Handarbeit, zu ver-
kaufen. — Näheres durch die Expedition dies. Blattes.

Hierdurch mache ich erneut bekannt, dass das
**Betreten der Fabrik-Gelände
und der Lagerplätze**

streng verboten ist.

Für die evtl. durch das Spielen der Kinder mit den
Feldbahngeräten entstehenden Unglücksfälle komme
ich nicht auf.

Firma Paul Schulz.

Geld in jeder Höhe, mon. Rück-
zahlung, verleihen sofort
H. Blume & Co., Hamburg 5.

Stotterer erhalten umsonst Broschüre. Die
Ursache des Stotterns und Be-
seitigung ohne Arzt und ohne
Lehrer sowie ohne Anstaltsbesuch. Früher war ich
selbst ein sehr starker Stotterer u. habe mich nach
vielen vergeblich. Kursen selbst geheilt. Bitte teilen
sie mir Ihre Adresse mit. Die Zusendung meines
Büchleins erfolgt sof. im verschl. Kuvert ohne Firma
vollst. kostenl. **L. Warnecke, Hannover, Friesenstr. 33**

Herrschaft Pempowo

Post- und Eisenbahnstation, Kreis Gostyn, Provinz Posen
empfiehlt aus ihrer Stammschäferei

**Deutsches schwarzköpft.
Fleischschaf**

(Hampshire Typ)

50 Zuchtböcke

in freihändigem Verkauf.

Ltg.: **Joh. Heyne-Leipzig**

Drukarnia Oświadcznika

powiatu gostyńskiego

poleca

Formularze szkolne!!

Podział godzin, książki klasowe, listy zmud szkolnych,
listy kar szkolnych, podział nauk, poświadczenie przy-
jęcia, przekazanie ucznia i t. d. i t. d.

Książki szkolne, pióra, atramenta, ołówki,
wszelkie artykuły biurowe, ramki, obrazy,
:: obrazki i różne artykuły luksusowe ::

**Wszelkie druki wykonuje szybko gu-
stownie po cenach przystępnych.**

Adr. telegr.: **Oświadcznik Gostyń.**

◆ **ulica Kolejowa 7. Tel. 57.**